

ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ว่าด้วยการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะ

พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๒๗ (๕) มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคสาม มาตรา ๓๙ (๗) มาตรา ๔๘ วรรคสอง และมาตรา ๔๙ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๓๒ ของระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“เรื่องร้องเรียน” หมายความว่า เรื่องร้องเรียนตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้ร้องตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

“พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำร้อง” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำร้องตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๔ ให้นำความในหมวด ๑ บททั่วไป ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน มาใช้บังคับกับการดำเนินการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม

ข้อ ๕ เมื่อคณะกรรมการเห็นสมควรหรือเมื่อพิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้วเห็นว่าเรื่องร้องเรียนใดมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลรอบด้านและดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบหรือป้องกันมิให้เกิดสถานการณ์อันมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนในวงกว้าง คณะกรรมการอาจมีมติให้รับเรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ไว้เป็นคำร้องเพื่อดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะ

(๑) กรณีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย นโยบาย หรือกฎ ที่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนในวงกว้าง

(๒) กรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

(๓) กรณีเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง

(๔) กรณีที่มีผู้ร้องจำนวนมากร้องเรียนในประเด็นเดียวกัน

(๕) กรณีอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร

มติของคณะกรรมการตามข้อนี้ให้เป็นที่สุด

ข้อ ๖ ให้สำนักงานแจ้งมติตามข้อ ๕ ให้ผู้ร้องทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ คณะกรรมการมีมติดังกล่าว เว้นแต่ผู้ร้องมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้

ข้อ ๗ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะ ให้สำนักงานจัดทำขอบเขตการดำเนินการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ โดยอย่างน้อย ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ความเป็นมา

(๒) ประเด็นการตรวจสอบ

(๓) ข้อกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง

(๔) กลไกและวิธีดำเนินการ

(๕) เป้าหมายการดำเนินการ

(๖) ระยะเวลาดำเนินการ

(๗) งบประมาณ

(๘) พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำร้องและเจ้าหน้าที่สำนักงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบขอบเขตการดำเนินการตามข้อ ๗ ให้สำนักงานเสนอรายชื่อ บุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ แต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๙ ในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะเพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อเท็จจริงให้ดำเนินการด้วยวิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) การแสวงหาข้อเท็จจริงจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) การรับฟังความเห็นจากพยานผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

(๓) การลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง

(๔) การจัดประชุมสาธารณะหรือประชุมวิชาการ

(๕) การจ้างบุคคลหรือสถาบันรวบรวมข้อมูลหรือศึกษา

(๖) การอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

นอกจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้นำความในหมวด ๓ การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ในระหว่างการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะ คณะอนุกรรมการหรือสำนักงานอาจขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเผยแพร่ความก้าวหน้าให้ประชาชนทราบเป็นระยะก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ข้อ ๑๑ ให้ดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามข้อ ๘

ข้อ ๑๒ เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยวิธีการไต่สวนสาธารณะเสร็จสิ้นให้จัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตรวจสอบเสร็จสิ้น

รายงานผลการตรวจสอบอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบ
- (๒) ข้อกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลที่มีความเห็นดังกล่าว
- (๔) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ให้สำนักงานจัดทำรายงานให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบรายงานในเรื่องนั้น

รายงานผลการตรวจสอบตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด
มติของคณะกรรมการตามข้อนี้ให้เป็นที่สุด

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานแจ้งผลการตรวจสอบพร้อมด้วยรายงานไปยังผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

- (๑) บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๑๒ วรรคสอง (๔)
- (๒) ผู้ร้อง เว้นแต่ผู้ร้องมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้

การแจ้งผลตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือภายในสิบวันนับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๑๒ วรรคสาม เสร็จสิ้น

ข้อ ๑๔ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

พรประไพ กาญจนรินทร์

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ